

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

An vinum vel panis in consecratione annihilatur

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Raymundi

nō debet sumere substantiā eorū. sed tñ lotionē. vt supra dictū est
¶ Quarto ē notandū. si sacerdos inueniret venenū in calice tūc ibi diu-
biū eēt qd eēt faciendū. Ad h̄ r̄idet sanctus Tho. q̄ sacerdos nullo mō
d̄ sumere tale venenū. sed d̄ fundere in vasculū z valde caute reseruare z
ad locū sac̄ reponere. z debet valde bñ calicē mūdare. z calicē mundato
de nouo infundat vinū z p̄secr̄z postea assumar. S̄z tñ aliq̄ doctores di-
cūt q̄ ipse sacerdos deberet sumere illud venenū. In oppositū at̄ ē sanctus
Tho. p̄pter humane nature fragilitatem

¶ Quinto ē notandū. si sacerdoti ex negligētia acciderit q̄ effunderet vi-
nū p̄secratū p̄ duas mappas qd debeat facere. R̄idet q̄ ipse sacerdos p̄-
res mappē madefactas d̄z sepius lauare supra calicē z d̄z illā lotionē su-
mere ad se. z illā negligētiā d̄z pus p̄fiteri. z nō celebrare nisi pus satisfā-
ciat penitēdo. q̄ at̄ sit penitētia patebit infra

¶ Sexto notandū. ad qd valeat missā ipsi homibz deuote z sine pctō
mortali ad missā veniētibz. R̄idet q̄ ipsi sp̄ealr̄ decē gr̄e inferūt. Qua-
rū p̄ma talis est. q̄ pctā eis ibi d̄mittunt. Sc̄da. q̄ ibi sp̄itus sancto reple-
bunt. Tercia. q̄ ipsoz oīo corā dei pietate exaudif. Quarta. q̄ oīo ipsoz
sacerdotis p̄ eis exauditur. Quinta. q̄ ipsi in periculo mortis securiores
erūt illud attēdo. Sexta. q̄ purgatorū illoz hominū minorat. Septim̄
mo. q̄ angeli cū his hoibz habitare solent. Octaua. q̄ virtutes illoz hoim
augmētatur. Nonā. q̄ isti hoies in fide catholica roborant. Decima. q̄
magñū gaudiū corā deo eis impetrabūt

¶ Septimo notandū. l̄ra dicit (fundas) vñ effusio calicis fit multz mo-
dis. Vno mō sic q̄ effundit in tāta q̄ntitate q̄ stillat sup tabulā altar̄z vel
effundit in modica q̄ntitate q̄ nō stillat sup tabulā altar̄is. si p̄mo modo
tunc tabule altar̄is debent l̄ngi. z postmodū debent radi cum cultello. et
post hoc cineres illius abscissionis vel abrasionis debēt in loco reliquiarū
reseruari. Et sic eodē modo est faciendū de corpore xp̄i si sup terram cecide-
rit. Si aut̄ stillat in modica q̄ntitate ita q̄ nō pertrāseat nūl p̄ vnā map-
pam. tunc sacerdos sic negligēs debet penitere tres dies in pane z aqua z
debet se abstinere a celebratione missaz donec peniteat. Si aut̄ p̄transat
duas mappas. tunc ipse sacerdos debet ieiunare z penitere sex dies in pa-
ne z aqua. z iterum se abstinere a celebratione missarum donec satisf̄ fecit
de crimine p̄petrato. Si autem per tres mappas. tunc ipse sacerdos debz
ieiunare z penitere nouem dies in pane z aqua. z se iterum abstinere a ces-
lebratione missaz. Si autem sanguis xp̄i stillauerit p̄ quattuor mappas
vel p̄ plures. ita q̄ attingit tabulam altar̄is. tunc ipse sacerdos debet ieiunare
in pane z aqua triginta dies. z se iterum abstinere a celebratōe missa-
rum donec peniteat. Si autem sanguis xp̄i ceciderit sup terram. tunc ipse
sacerdos debet ieiunare in pane z aqua quadraginta diebz. z se abstinere a
diuino officio missę donec peniteat. Si autē corpus dñi nostri iesu christi
caderet sup terram. tunc iterum ipse sacerdos debet penitere p̄ quadragin-
ta dies z ieiunare in pane z aqua z abstinere se ab officio missę donec peni-
teat. Et h̄ est de inr̄ctione Innocētij.

¶ Item notandum. dubitaret quis. vtz in trāsmutatōe vini in sangui-
nem vinū totaliter annihilat. s̄l̄r in trāsmutatione panis in carnem. Ad

Folium XXIII

hoc responderetur q̄ licet vinū desinit esse. nō tamē annihilatur in trāsmuta-
tione totali. q̄ in tali trāsmutacōe terminus trāsmutacōis ē ens. q̄ corp⁹
et sanguis xpi. sed in naturali trāsmutacōe siue annihilacōe terminus
trāsmutacōis est simpliciter nō ens. ¶ Sed diceret. omne quod desinit ēē
hoc annihilat. sed vinū desinit ēē. ergo rē. Respondet q̄ aliquid desinere
esse intelligitur dupl̄. vel in se vel in ordine ad aliud. modo dicitur q̄ in
annihilacōe siue trāsmutacōe in se bñ ver̄ est. sed in trāsmutacōe vinū
in sanguinē vinū desinit ēē in ordine ad aliud. q̄ in ordine ad corpus xpi.
Et probatur hoc in simili. ponatur q̄ deus faciat hāc dispositionē cum
humana natura. q̄ q̄cō homo moriatur incipiat creari angelus. et tunc
hominis destructio est angeli creatio. et sic tunc illa destructio non est p̄rie
annihilatio. quia est in creaturam. eo q̄ succedit homini. et sic etiam fit in
trāsmutacōe vinū et panis

¶ Ultimo notandū de casib⁹. Pr̄mus est iste. an angelus possit moue-
re corpus dñi nostri iesu xpi localiter. Et videtur q̄ sic. q̄ quicquid potest
virtus inferior hoc multo magis p̄ virtus superior. sed virt⁹ inferior pos-
test mouere corpus xpi localiter. s. homo. q̄ multo magis p̄ virt⁹ superior.
scz angel⁹. ¶ Sed in oppositū arguit. quicquid nō habet p̄tē p̄ficiēdi cor-
pus xpi h̄ non p̄ mouere corpus xpi. sed angelus est hmōi. igit̄ nō potest
mouere corpus xpi. Maior est nota. s. minor probat. q̄ angelus nō p̄ cō-
ficere corpus xpi. vt supra dictū est. ergo neq̄ p̄ mouere localiter. Intelli-
ge q̄ non mouet motu p̄fectionis siue p̄secrationis. tamen potest mouere
aliter sicut et reliqua corpora. sicut mouet celum et p̄tē in ipso. que ta-
mē nō creauit. Ad rōem p̄ceditur maior et negatur minor. s. q̄ hō mouet
corpus xpi. sed bene mouet sp̄m panis et nō corpus xpi. cum ipse deus sit
immobilis. vt p̄. viij. physicoꝝ. Et ex illo tunc p̄. q̄ non verum est dice-
re q̄ ipse homo eleuat corpus dñi nostri iesu christi. sed eleuat speciem sub
qua p̄prehenditur verum corpus christi. ¶ Secundus casus ē iste. an aīa
christi posset mouere corpus christi. Ad hoc breuiter responderetur q̄ non.
quia anima xpi est ens naturale. corpus autem xpi est sup̄naturale. modo
ens naturale nō potest mouere ens sup̄naturale. Quāt naturale non pos-
test mouere sup̄naturale p̄ ex dictis p̄bi in varijs p̄hie passibus q̄ inter
agens et patiens debet esse proportio. que inter ista nō reperitur. ¶ Tertius
casus est iste. si vna hostia esset tecta sub mappa et sacerdos desuper cō-
secrat duas vel tres. tūc dubitatur vtrum illa hostia tecta sub mappa etiā
ēē consecrata. Ad hoc responderetur q̄ nō. quia p̄secratio nō habet effectū
nisi ad intentionē p̄secratis. sed ad illam hostiā ibi tectam sub mappa cō-
secrans non habuit intentionem. ideo nec p̄secratur. Et ideo quādo greci
consecrāt tunc accipiunt panē quē cauant seu p̄forant in medio. et quicquid
in circulo p̄tinetur hoc reputant pro corpore xpi. et hoc dant populo tanq̄
panes benedictos. et si aliqd̄ extra circulū inueniretur. tunc illud corāz eis
nō est panis b̄ndictus. ¶ Quartus casus. vtrum sacerdos potest p̄secra-
re vnam guttam vel duas in calice et alias non. Similiter an posset con-
secrare vnam partem hostie et aliam non. Ibi est magna dubitatio siue
difficultas ratione consfluxibilitatis vini et ratione compactionis panis
Dicitur tamen in veritate. si sacerdos intendat consecrare solum vnam